Journal of Police Medicine

Fall 2015; Vol. 4, No. 3: 201-208

Original Article

Determining the Factors Affecting Childbearing Tendency in Tehran Police Personnel

Received: 1 July 2015 **Revised:** 22 July 2015 **Accepted:** 21 August 2015

Anoshirvan Kazemnejad[1*]
Mohammad Gholami-Fesharaki[2]
Sareh Samadi[3]
Neda Gilani[4]

[1]Professor, Department of Biostatistics, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

[2]Assistant Professor, Department of Biostatistics, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

[3]MSc, Health, Applied Research Center, Department of Medicine, Iran Police Force (NAJA), Tehran, Iran;

[4]Ph.D Student, Biostatistics , Department of Biostatistics, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Background: Causes of non-childbearing tendency is an important question in social decision making in each society. According to the importance of childbearing in Iran, this study was done with the aim to consider the factors affecting childbearing tendency in Tehran police personnel.

Materials and Methods: This cross sectional study was done on 384 married police personal in Tehran in 2014. In this study, subjects were selected by using two-stage cluster sampling and responded to both the demographical questionnaire and the expectation, attitude and childbearing tendency questionnaire whose validities and reliabilities had been confirmed. In this study, data were analyzed suing SPSS version 20 software and were reported by independent t-test, analysis of variance and Pearson correlation.

Results: This study consisted of 384 persons, 181 (47%) female and 203 (53%) male -185 (48%) line personnel and 199 (52%) staff personnel) with the mean age and work experience of 34 and 11 years, respectively. The positive percent of expectation, attitude and childbearing tendency were 94%, 85%, 77.3% respectively. Results showed that variables; low work time, spouse ethnicity, official or contract employment status, active worker status, expectation and attitude toward childbearing, increasing before marriage family size and military grade, ideal age for childbearing, less spouse age difference, increasing ideal number of children showed positive significant relationship with childbearing tendency, and sex, age, work experience, family birth rank, marriage age showed no significant relationship with childbearing tendency.

Conclusion: According to the results, reinforcing the need for enhancing and raising children is necessary and it needs to be planned. Also, because of the positive relationship of attitude and marriage expectation with childbearing tendency, essential cultural works are emphasized to improve these two areas.

Keywords: Attitude, Expectation, Marriage, Married, Police, Childbearing Tendency.

[*]**Corresponding Author:**
Anoshirvan Kazemnejad
Tel: (+98)
email: Kazem_an@modares.ac.ir

پاییز ۱۳۹۴- دوره ۴- شماره ۳- صفحات ۲۰۸-۲۰۱

مجله طب انتظامی

مقاله تحقیقی

گرایش به فرزندآوری در کارکنان نیروی انتظامی تهران بزرگ و عوامل مؤثر بر آن

تاریخ دریافت: ۱۰ تیر ۱۳۹۴ **تاریخ اصلاح:** ۳۱ تیر ۱۳۹۴ **تاریخ پذیرش:** ۳۰ مرداد ۱۳۹۴

چکیده

مقدمه: گرایش به فرزندآوری در هر جامعه‌ای به عنوان یکی از مسائل مهم اجتماعی مطرح بوده و شناسایی و بررسی عوامل مؤثر بر آن دارای اهمیت زیادی در عرصه پژوهش‌های اجتماعی می‌باشند. از این رو این مطالعه با هدف بررسی گرایش به فرزندآوری کارکنان نیروی انتظامی تهران بزرگ و عوامل مؤثر بر آن انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی بر روی ۳۸۴ نفر از کارکنان متأهل پلیس تهران در سال ۱۳۹۳ انجام پذیرفت. در این مطالعه افراد با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای دومرحله‌ای، انتخاب و به دو پرسشنامه فرم اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه خودساخته انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری پاسخ دادند.

یافته‌ها: این مطالعه شامل ۳۸۴ نفر (۱۸۱ نفر (۴۷ درصد) زن و ۲۰۳ نفر (۵۳ درصد) مرد-۱۸۵ نفر (۴۸ درصد) کارکنان صفی و ۱۹۹ نفر (۵۲ درصد) ستادی) با میانگین سنی ۳۴ سال و میانگین سابقه کاری ۱۱ سال بود. در این مطالعه متغیرهایی چون کمتر بودن مدت‌زمان فعالیت روزانه، هم قوم بودن زن و شوهر، نوع استخدام رسمی یا پیمانی، داشتن فعالیت ستادی، افزایش انتظار و نگرش به فرزندآوری، افزایش بعد خانوار قبل از ازدواج، افزایش رتبه نظامی، سن ایدئال برای بچه دار شدن، تفاوت سنی کمتر با همسر، افزایش تعداد فرزند ایدئال نشان‌دهنده رابطه مثبت معنی‌دار با گرایش به فرزندآوری بودند. همچنین در این مطالعه متغیرهای جنسیت، سن، سابقه کار، رتبه تولد فرد در خانواده، سن ازدواج با گرایش به فرزندآوری رابطه نشان ندادند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، برنامه‌ریزی جهت تقویت موارد افزایش‌دهنده فرزندآوری توصیه می‌گردد. همچنین با توجه به وجود رابطه مثبت بین انتظار و نگرش بر گرایش به فرزندآوری، لزوم تقویت این دو عامل پیشنهاد می‌گردد.

کلید واژه‌ها: نگرش، انتظار، ازدواج، مجرد، پلیس، گرایش به فرزندآوری

انوشیروان کاظم‌نژاد[1*]

محمد غلامی فشارکی[2]

ساره صمدی[3]

ندا گیلانی[4]

[1]استاد آمار زیستی، گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران.

[2]استادیار آمار زیستی، گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران .

[3]کارشناس ارشد بهداشت، معاونت بهداشت امداد و درمان ناجا، تهران، ایران.

[4]دانشجوی دکتری آمار زیستی، گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران .

[*]نویسنده مسئول:

انوشیروان کاظم‌نژاد

تلفن: (۹۸+)

پست الکترونیک:

Kazem_an@modares.ac.ir

مقدمه

ازدواج و تشکیل خانواده یک پدیده اجتماعی است که تداوم نسل و بقای جامعه را تضمین می کند. ازدواج، پیمانی مقدس، شرعی و قانونی بین زن و مرد برای شرکت در یک زندگی اجتماعی جدید با یکدیگر است که ثمره آن آرامش و بهره‌برداری صحیح و مطبوع از زندگی و تضمین بقاء نوع و ایثار و محبت خواهد بود [۱]. خداوند در قرآن کریم سوره روم آیه ۲۱ جهت معطوف نمودن توجه بندگان خود به امر مقدس ازدواج می‌فرماید: «از نشانه‌های او این است برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید تا با آن‌ها آرام بگیرید و میانتان دوستی قرار داد، قطعاً در این امر نشانه‌ها برای اندیشمندان پدیدار است». از دیگر پایه‌های اساسی ازدواج فرزندآوری است.

Journal of Police Medicine
Fall 2015; Vol. 4, No. 3: 201-208

پدر و مادر شدن به عنوان یکی از لذت‌بخش‌ترین و در عین حال بزرگ‌ترین منبع تغییرات توصیف می‌شود. برای بسیاری از جوانان در جامعه امروزی، تصمیم برای داشتن فرزند با پیچیدگی ها و نقش‌های چندگانه همراه است. در کنار افزایش تعداد زنان جوان که تمایل به داشتن توأم کار تمام‌وقت و مادری کردن دارند [۲]، مردان نیز به داشتن مسئولیت‌های مشترک پدر و مادری کردن در کنار کارهای تمام‌وقت روی آورده‌اند [۳].

در ایران دگرگونی ساخت جامعه و رواج شهرنشینی، انجام برنامه کاهش موالید و نفوذ تمدن از یکسوی، و شتاب در پویایی اجتماعی، جغرافیایی و غیره از سوی دیگر، تأثیر شگرفی در میزان باروری ایرانیان نموده است [۴]. به‌طوری که هم اکنون کشور ایران جزو یکی از کشورهای با باروری پایین است [۵].

با توجه به تغییر جامعه، خانواده نیز به ناچار پا به پای تحولات اجتماعی متحول می‌شود، به‌طوری که از این منظر پذیرش اشکال جدید همزیستی، خانواده های زن و شوهری بدون فرزند یا با فرزندان ازدواج نکرده، بجای اشکال سنتی خانواده نمود پیدا کرده است. پژوهشگرانی که انگیزه های پدر و مادری کردن را مطالعه کرده‌اند، دریافتند که غریزه‌های اصلی انگیزشی برای پدر و مادری کردن در میان والدین و غیر والدین وجود دارد. انگیزش هایی که برای داشتن فرزندان ذکر شده‌اند عبارت‌اند از عشق به فرزند، غرور ناشی از پدر و مادر شدن، لذت در فعالیت‌های مربوط به فرزندداری کردن، و مصاحبت با فرزندان [۶]. مطالعات نشان داده‌اند زمان‌بندی فرزند اول پس از ازدواج مبین رابطه میان فرزند اول و فاصله‌گذاری‌های تولد بعدی و نیز تعداد کل فرزندان است [۷].

عامل مؤثر دیگر در گرایش به فرزندآوری عامل اقتصادی است که از طریق تئوری های مختلفی قابل تفسیر است. یکی از این تئوری ها، تئوری مبادله است. این نظریه پیش بینی می کند که خانواده به خاطر تحمل هزینه زیاد، گرایش کمتری به بچه‌دار شدن خواهد داشت و در نهایت به این باور می رسد که در یک جامعه رفتارهای باوری ناشی از یک رفتار اقتصادی-عقلانی است [۸].

یکی دیگر از عوامل مؤثر در گرایش به فرزندآوری، پذیرش اجتماعی است. بر اساس تئوری فیش باین و آیزین گرایش‌ها به‌طور مستقیم بر رفتار تأثیر ندارند، بلکه بر نیات ما تأثیر می‌گذارند و این نیات رفتار ما را شکل می دهند. بر این اساس هر فرد برای تصمیم‌گیری در انجام هر عملی به نظرات دوستان، گروه‌ها، والدین و به طور کلی جامعه توجه زیادی نشان می‌دهد و اگر فرد در انجام کنش خاص مثلاً فرزندآوری از پذیرش اجتماعی بالایی برخوردار باشد خواسته یا ناخواسته به آن تن در خواهد داد و عکس این امر نیز صادق است [۹].با توجه به تأکید فراوان مسئولین جمهوری اسلامی به افزایش جمعیت و با توجه به متفاوت بودن طیف‌های مختلف کاری این مطالعه به بررسی عوامل مؤثر بر گرایش به فرزندآوری در کارکنان پلیس تهران انجام پذیرفته است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه مقطعی-تحلیلی با حجم نمونه ۳۸۴ نفر و با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای دومرحله‌ای در شش ماه اول سال ۱۳۹۳ بر روی کارکنان متأهل شاغل در پلیس شهر تهران انجام پذیرفت. در این مطالعه شرکت کنندگان به پرسشنامه محقق ساخته «انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری» و فرم اطلاعات دموگرافیک پاسخ دادند.

ملاک ورود به این مطالعه عبارت بود از استخدام رسمی و یا پیمانی و داشتن حداقل یک سال سابقه و عدم بازنشستگی، تأهل و قابلیت فرزندآوری (با پرسش سؤال «عدم وجود مشکل پزشکی جهت داشتن فرزند» در پرسشنامه). در این مطالعه اطلاعات افراد با رضایت و تمایل شخصی آن‌ها جمع‌آوری‌شده و اطلاعات مربوط به شخص موردمطالعه کاملاً محرمانه بوده و با حفظ اصل محرمانگی صورت پذیرفت.

در این مطالعه منظور از فرزندآوری گرایش و تمایل به داشتن فرزند از نظر اجتماعی، خانوادگی و بیولوژیکی در نظر گرفته شد. همچنین ترجیحات و انتظاراتی که افراد در ذهن خود نسبت به پدیده فرزندآوری از خود به نمایش گذاشته‌اند به عنوان انتظار از فرزندآوری تعریف گردید. همچنین یک روش نسبتاً ثابت در فکر، احساس و رفتار نسبت به فرزندآوری یا قدری وسیع تر، حادثه فرزندآوری در محیط فرد مؤلفه های نگرش افکار و عقاید (مؤلفه شناختی[1])، احساسات و عواطف (مؤلفه عاطفه ای[2])، تمایلات رفتاری (مؤلفه رفتاری[3]) می‌باشد که مؤلفه اول به فکر و تغییرهای خاص و مؤلفه دوم به هیجانات منفی یا مثبت و مؤلفه سوم به نحوه خاصی از کنش فرد اشاره دارد.

پرسشنامه «انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری»

پرسشنامه «انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری» یک پرسشنامه محقق ساخته ۴۴ سؤالی (آلفا کرونباخ=۰/۷۸) با طیف مقیاس چهارگزینه ای (کاملاً موافقم (نمره ۴)، موافقم (نمره ۳)، تاحدودی موافقم (نمره ۲) و مخالفم (نمره ۱)) با سه بعد گرایش به فرزندآوری (۳۲ سؤال، آلفا کرونباخ=۰/۷)، انتظار از ازدواج (نه سؤال، آلفا کرونباخ=۰/۸۳)، و نگرش نسبت به ازدواج (سه سؤال، آلفا کرونباخ=۰/۰۷) می‌باشد.

سؤالات فرزندآوری سؤالاتی با زمینه فرهنگی، روانی، اجتماعی، اقتصادی، خانوادگی، شغلی و فردی متأهلین بوده که منجر به فرزندآوری آنان می گردید. همچنین سؤالات انتظار و نگرش

[1]: Cognitive, [2]: Affective, [3]: Behavioral

مجله طب انتظامی
پاییز ۱۳۹۴- دوره ۴- شماره ۳- صفحات ۲۰۸-۲۰۱

سؤالاتی با زمینه‌هایی چون تأثیر فرزندآوری در تعمیق و یا کاهش روابط عاطفی، روحی، خانوادگی و زناشویی زوجین، شرایط کاری، تحصیلی و درک متقابل زوجین بود.

نمرات انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری با میانگین گیری سؤالات هر حیطه مورد محاسبه قرار گرفت. جهت طراحی پرسشنامه «انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری» در ابتدا ۴۹ سؤال پس از مرور متون و ارزیابی پرسشنامه‌های موجود طراحی و سپس با استفاده از روش روایی محتوا مورد ارزیابی قرار گرفت. تعیین روایی محتوا بر اساس نظرات متخصصان دارای دانش و تجربه در حیطه های طراحی ابزار، روان شناسی، نیروی انتظامی، بهداشت، جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، علوم تربیتی، علوم دینی و اسلامی صورت پذیرفت. در بررسی کیفی محتوا، پژوهشگران از ۱۰ نفر از متخصصان درخواست کردند تا پس از بررسی کیفی پرسشنامه بر اساس معیارهای رعایت دستور زبان، استفاده از واژه‌های مناسب، ضرورت، اهمیت و قرارگیری عبارات در جای مناسب خود بازخوردهای لازم را ارائه دهند. برای بررسی روایی محتوا به شکل کمی از دو شاخص نسبت روایی محتوا [1](CVR) و شاخص روایی محتوا [2](CVI) استفاده شد. ابتدا برای تعیین شاخص نسبت روایی محتوا از یازده نفر از متخصصان (متفاوت از مرحله قبل) درخواست شد تا هر آیتم را بر اساس طیف سه‌قسمتی (ضروری است، مفید است ولی ضروری نیست، ضرورتی ندارد) بررسی نمایند. بر اساس جدول لاوشه[3]، برای تعیین حداقل ارزش شاخص نسبت روایی محتوا، عباراتی که میزان عددی CVR آن‌ها از ۰/۵۹ (بر اساس ارزیابی ۱۱ متخصص) بالاتر بود، معنی دار ارزیابی شده، و حفظ گردید. سپس بررسی CVI، بر اساس شاخص روایی محتوای والتس و باسل[4] اجرا شد. در این مطالعه چهار سؤال پرسشنامه در بررسی کیفی محتوا بر اساس نظرات ارائه‌شده صاحب‌نظران، یک آیتم به علت کسب میزان عددی CVR کمتر از ۰/۵۹ و سه عبارت به علت کسب نمره CVI کمتر از ۰/۷۹ حذف گردیدند. بنابراین آیتم‌های پرسشنامه به ۴۵ آیتم تقلیل یافت. در پایان برای بررسی روایی ساختار و تعیین آیتم‌های پرسشنامه از روش تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از روش تحلیل مؤلفه اصلی با چرخش پروماکس جهت بررسی میزان تطابق و نام گذاری عوامل استخراج شده استفاده نمودیم. با استفاده از کلیه مشاهدات تحلیل عاملی منجر به شناسایی سه عامل با تبیین واریانس بیش از ۴۰ درصد و شاخص کیسن مایر الکین[5] ۸۳ درصد که هر دو از شاخص‌های تحلیل عاملی خوب می‌باشند گردید. پس از این با قرار دادن سه عامل ابقا شده در معرض چرخش ارتوگنال پروماکس هر یک از عوامل نام‌گذاری و با استفاده از روش درست‌نمایی برآورد و

جدول ۱: توزیع فراوانی شرکت‌کنندگان در مطالعه.

متغیر	سطح	تعداد	درصد
جنسیت	مرد	۲۰۳	۵۳
	زن	۱۸۱	۴۷
مدت‌زمان فعالیت روزانه	کمتر از ۸ ساعت	۱۴۳	۴۱
	بیشتر از ۸ ساعت	۲۱۰	۵۹
هم قوم بودن زن و شوهر	هم قوم	۲۷۵	۷۲
	غیر هم قوم	۱۰۹	۲۸
تحصیلات	زیر دیپلم	۱۱	۳
	دیپلم	۸۶	۲۳
	فوق‌دیپلم	۷۸	۲۰
	لیسانس	۱۸۱	۴۷
	فوق‌لیسانس و بالاتر	۲۷	۷
درجه نظامی	گروهبان	۳۱	۱۱
	ستوان	۱۴۸	۵۲
	سروان	۸۲	۲۹
	سرهنگ	۲۲	۸
نوع استخدام	رسمی	۲۸۹	۷۶
	پیمانی	۷۳	۱۹
	قراردادی	۱۸	۵
نوع فعالیت	ستادی	۱۹۹	۵۲
	صف	۱۸۵	۴۸
وضعیت درآمد	کمتر از یک میلیون	۱۹۵	۵۲
	یک تا دو میلیون	۱۵۶	۴۲
	بیش از دو میلیون	۲۱	۶
ازدواج در سن ایدئال	ازدواج دیرتر از سن ازدواج	۱۴۳	۴۰
	ازدواج در سن ایدئال	۶۵	۱۸
	ازدواج زودتر از سن ازدواج	۱۵۲	۴۲

نهایتاً سؤالات بر اساس ضرایب به دست آمده با یکدیگر ترکیب گردید.

پرسشنامه «فرم اطلاعات جمعیت‌شناسی»

این پرسشنامه حاوی ۳۱ سؤال دموگرافیک شامل جنسیت، سن، تعداد برادر و خواهر، سابقه کار، مدت‌زمان اشتغال روزانه، وضعیت سلامتی، سن ازدواج خود و همسر، سابقه بیماری خود و همسر،

[1:] Content Validity Ratio , [2:] Content Validity Index , [3:] Lawshe , [4:] Waltz &Bausell , [5:] Kaser-Meyer-Olkin

Journal of Police Medicine
Fall 2015; Vol. 4, No. 3: 201-208

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار متغیرهای موردبررسی

متغیر	میانگین	انحراف معیار
انتظار از فرزندآوری	۲/۹۱	۰/۴۷
نگرش به فرزندآوری	۳/۲۴	۰/۵۴
سن	۳۴/۱۶	۵/۹۱
سابقه کار	۱۱/۴۷	۶/۱۱
تعداد برادر و خواهر	۴/۲۶	۲
رتبه تولد فرد در خانواده	۲/۹۷	۱/۸۷
سن ازدواج خود	۲۴/۷۸	۴/۲۲
سن ایدئال برای ازدواج	۲۴/۸۱	۳/۴۳
رتبه نظامی	۱۲/۲۶	۲/۳۷
سن ایدئال برای بچه‌دار شدن	۲۶/۴۸	۵/۰۶
تعداد ایدئال فرزند دختر	۱/۲۵	۰/۷۸
تعداد ایدئال فرزند پسر	۱/۳۲	۰/۸۴
تعداد ایدئال فرزند	۲/۵۷	۱/۴۷
تفاوت سنی با همسر	۴/۷۵	۳/۵۱

قومیت خود و همسر، وضعیت شغلی همسر، سابقه ازدواج قبلی، تعداد فرزندان، مسافت خانه تا محل خدمت، وضعیت اسکان، میزان تحصیلات خود و همسر، درجه و رتبه نظامی، نوع استخدام، نوع فعالیت، میزان درآمد ماهیانه، تعداد فرزند دختر و پسر، رضایت از تعداد فرزند، تعداد ایدئال فرزند بود.

روش تحلیل

در این تحقیق از روش های آمار توصیفی (میانگین، نسبت) و استنباطی (آزمونتی مستقل، تحلیل واریانس و آزمون تعقیبی توکی و همبستگی پیرسون، اسپیرمن و همبستگی جزئی) و جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ استفاده گردید. سطح آماری ۵ درصد نیز به عنوان سطح معنی‌داری در این مطالعه در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

این مطالعه بر روی ۳۸۴ نفر (۱۸۱ نفر (۴۷ درصد) زن و ۲۰۳ نفر (۵۳ درصد) مرد) انجام پذیرفت. خصوصیات دموگرافیک شرکت‌کنندگان در مطالعه در جدول ۱ و ۲ نمایش داده شده است. بر اساس اطلاعات این دو جدول، شرکت‌کنندگان در این مطالعه دارای میانگین سنی ۳۴ سال و میانگین سابقه کاری ۱۱ سال بوده؛

جدول ۳: رابطه متغیرهای کیفی بر گرایش به فرزندآوری

متغیر	سطح	میانگین	انحراف معیار	سطح معنی‌داری
جنسیت	مرد	۳/۷۹	۰/۲۹	۰/۷۲۹
	زن	۲/۷۸	۰/۲۹	
مدت‌زمان فعالیت روزانه	کمتر از ۸ ساعت	۲/۷۲	۰/۲۹	۰/۰۰۲
	بیشتر از ۸ ساعت	۲/۸۱	۰/۲۹	
بودن زن و شوهر	هم قوم	۲/۸۰	۰/۳۰	۰/۰۴۶
	غیر هم قوم	۲/۷۴	۰/۲۶	
تحصیلات	زیر دیپلم	۲/۷۶	۰/۲۶	۰/۷۲۹
	دیپلم	۲/۸۱	۰/۲۸	
	فوق‌دیپلم	۲/۷۷	۰/۳۱	
	لیسانس	۲/۷۸	۰/۲۹	
	فوق‌لیسانس و بالاتر	۲/۷۳	۰/۲۸	
درجه نظامی	گروهبان	۲/۸۸	۰/۲۳	۰/۰۳۰
	ستوان	۲/۸۱	۰/۳۰	
	سروان	۲/۷۲	۰/۲۹	
	سرهنگ	۲/۷۷	۰/۲۷	
نوع استخدام	رسمی	۲/۷۸	۰/۲۸	۰/۰۰۷
	پیمانی	۲/۸۴	۰/۳۳	
	قراردادی	۲/۶۰	۰/۲۲	
نوع فعالیت	ستادی	۲/۸۲	۰/۲۸	۰/۰۱۶
	صف	۲/۷۵	۰/۳۰	
وضعیت درآمد	کمتر از یک میلیون	۲/۷۹	۰/۳۰	۰/۰۰۱
	یک تا دو میلیون	۲/۸۰	۰/۲۹	
	بیش از دو میلیون	۲/۶۳	۰/۱۸	
ازدواج در سن ایدئال	ازدواج دیرتر از سن ازدواج	۲/۸۷	۰/۲۷	۰/۰۰۱
	ازدواج در سن ایدئال	۲/۷۵	۰/۲۷	
	ازدواج زودتر از سن ازدواج	۲/۷۳	۰/۳۰	

همچنین بیشتر افراد مورد مطالعه دارای تحصیلات لیسانس، درجه نظامی ستوان، استخدام رسمی و دارای فعالیت ستادی بودند. در این مطالعه انتظار، نگرش و گرایش به فرزندآوری مثبت به ترتیب

مجله طب انتظامی
پاییز ۱۳۹۴- دوره ۴- شماره ۳- صفحات ۲۰۸-۲۰۱

جدول ۴: همبستگی متغیرهای پیوسته برگرایش به فرزندآوری

متغیر	گرایش به فرزندآوری	
	همبستگی	معنی‌داری
انتظار از فرزندآوری (همبستگی جزئی با کنترل متغیر درآمد)	۰/۴۰	<۰/۰۰۱
نگرش به فرزندآوری (همبستگی جزئی با کنترل متغیر درآمد)	۰/۲۳	<۰/۰۰۱
سن (همبستگی پیرسون)	۰/۰۶	۰/۲۳۱
سابقه کار (همبستگی پیرسون)	۰/۰۲	۰/۶۳۵
تعداد برادر و خواهر (همبستگی پیرسون)	۰/۱۳	۰/۰۱۳
رتبه تولد فرد در خانواده (همبستگی اسپیرمن)	۰/۰۹	۰/۰۶۲
سن ازدواج خود (همبستگی پیرسون)	۰/۰۱۴	۰/۷۸۳
سن ایدئال برای ازدواج (همبستگی پیرسون)	-۰/۲۷	<۰/۰۰۱
رتبه نظامی (همبستگی اسپیرمن)	۰/۲۸	۰/۰۱۱
سن ایدئال برای بچه‌دار شدن (همبستگی پیرسون)	-۰/۱۳	۰/۰۱۶
تعداد ایدئال فرزند دختر (همبستگی پیرسون)	۰/۱۸	۰/۰۰۱
تعداد ایدئال فرزند پسر (همبستگی پیرسون)	۰/۲۱	<۰/۰۰۱
تعداد ایدئال فرزند (همبستگی پیرسون)	۰/۲۲	<۰/۰۰۱
تفاوت سنی با همسر (همبستگی پیرسون)	-۰/۲۴	<۰/۰۰۱

عبارت از ۹۴ درصد، ۸۵ درصد و ۷۷/۳ درصد بود. بر پایه نتایج ارائه‌شده در جدول ۳ می‌توان مشاهده نمود که مدت‌زمان فعالیت روزانه بیشتر از هشت ساعت، هم قوم بودن زن و شوهر، درجه نظامی، نوع استخدام (پیمانی بیشترین و قراردادی کمترین گرایش به فرزندآوری)، نوع فعالیت، وضعیت درآمد کم و ازدواج در سن ایدئال رابطه معنی‌داری (سطح معنی‌داری بر اساس آزمون تی تست، من ویتنی، تحلیل واریانس و آزمون کروسکال والیس) را با گرایش به فرزندآوری از خود به نمایش گذاشتند. اما متغیرهای جنسیت و تحصیلات چنین رابطه معنی‌داری با گرایش به فرزندآوری از خود نشان نداد. در جدول ۴ همبستگی متغیرهای پیوسته مورد بررسی در مطالعه بر گرایش به فرزندآوری نمایش داده شده است. بر اساس اطلاعات این جدول می‌توان مشاهده نمود که انتظار، نگرش، تعداد برادر و خواهر، رتبه نظامی، تعداد ایدئال فرزند دختر و پسر با گرایش به فرزندآوری رابطه مثبت معنی‌دار همچنین سن ایدئال برای ازدواج، سن ایدئال برای بچه‌دار شدن، تفاوت سنی با همسر نشان‌دهنده رابطه کاهشی با فرزندآوری و متغیرهای سن، سابقه کار، رتبه تولد، سن ازدواج خود نشان‌دهنده عدم رابطه معنی‌دار با متغیر فرزندآوری بودند.

بحث و نتیجه‌گیری

مقاله حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر گرایش به فرزندآوری در کارکنان پلیس تهران انجام گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد که جنسیت و تحصیلات بر گرایش به فرزندآوری تأثیرگذار نمی‌باشد. از این نظر نتایج این مطالعه مشابه با نتایج مطالعه حسینی و همکاران می‌باشد [۱۰]. بر اساس نتایج این مطالعه می‌توان مشاهده نمود که با افزایش انتظار و نگرش کارکنان میل به فرزندآوری بیشتر می‌شود. این موضوع در مطالعات پیشین نیز مشاهده شده است [۱۲ و ۱۱]. نتایج این مطالعه نشان‌دهنده این نکته می‌باشد که اگر فرد در خانواده پرجمعیتی به دنیا آمده باشد گرایش وی به فرزندآوری بیشتر می‌گردد. این نتیجه نیز همخوان با نتایج مطالعات پیشین می‌باشد [۱۳]. همچنین با افزایش رتبه نظامی فرد نیز تمایل به فرزندآوری وی بیشتر می‌گردد.

همچنین نتایج بیشتر نشان داد که با افزایش سن ایدئال برای ازدواج، سن ایدئال برای بچه‌دار شدن و تفاوت سنی بین زوجین میل به فرزندآوری کاهش می‌یابد. این در حالی است که تأثیر افزایش سن ایدئال برای ازدواج تأثیر بیشتری بر کاهش گرایش به فرزندآوری نسبت به افزایش سن ایدئال برای فرزندآوری می‌باشد (همبستگی ۰/۱۰۳- در برابر همبستگی ۰/۲۴-). این نیز به نوعی به علت همبستگی منفی بین این متغیرهای سن ایدئال برای ازدواج (همبستگی نگرش=۰/۲۸-، همبستگی انتظار=۰/۲۴-) و سن ایدئال برای فرزندآوری (همبستگی نگرش=۰/۲۲-، همبستگی انتظار=۰/۱۸-) با نگرش و انتظار به ازدواج می‌باشد [۱۴].

همچنین نتایج این مطالعه نشان داد که افرادی که بیشتر از هشت ساعت فعالیت روزانه داشتند دارای گرایش به فرزندآوری بیشتر بودند. شاید این به خاطر این است که افراد با فعالیت بالاتر از هشت ساعت بیشتر دارای فعالیت ستادی بوده (۶۰ درصد در برابر ۴۸ درصد) و همان‌گونه که نتایج این مطالعه نشان داده افراد دارای شغل ستادی دارای گرایش به فرزندآوری بیشتر نسبت به شغل‌های صف بودند. نتایج این مطالعه نشان داد که افراد رسمی دارای تمایل به فرزندآوری بیشتر نسبت به افراد دارای شغل پیمانی و همچنین افراد

Journal of Police Medicine
Fall 2015; Vol. 4, No. 3: 201-208

دارای شغل پیمانی دارای گرایش به فرزندآوری افراد قراردادی بودند. این نشان دهنده این نکته است که ثبات کاری به منزله افزایش گرایش به فرزندآوری است. در مطالعات پیشین نیز ثبات کاری با سلامت روان [۱۵] و متناسب با آن فرزندآوری بیشتر بوده است. افراد با درجه نظامی گروهبان تمایل بیشتری به فرزندآوری داشتند. شاید این به دلیل جوان‌تر بودن این افراد (۲۷ در برابر ۳۵ سال) می‌باشد. مطالعات نشان داده است که افراد بدون فرزند و یا افراد با فرزند کمتر که سن کمتری دارند دارای تمایل بیشتری به فرزندآوری دارند. این مطلب نیز در مطالعات پیشین مورد تأیید قرار گرفته است [۱۶].

همچنین نتایج این مطالعه همانند مطالعات قبلی نشان داد که هم قوم بودن زن و شوهر باعث افزایش گرایش به فرزندآوری می گردد. این نشان دهنده این است که هم فرهنگ بودن باعث افزایش تمایل به فرزندآوری می‌گردد [۱۶].

نتایج این مطالعه نشان داد که لزوماً درآمد بالا باعث گرایش بیشتر به فرزندآوری نمی‌گردد. زیرا کسانی که درآمد بیشتر از دو میلیون داشته گرایش کمتری به فرزندآوری نسبت به دو گروه دیگر بود. همچنین نتایج بیشتر نشان داد که تعداد فرزند ایدئال در افراد با درآمد کمتر بیشتر از افراد با درآمد بیشتر بود. البته این نتیجه متناقض با نتایج مطالعات پیشین بوده است. این نتیجه مشابه با نتایج مطالعه کلانتری در زوج های تبریزی بوده است [۱۷]. همچنین کسانی که دیرتر از سن ایدئال خود ازدواج کرده بودند دارای تمایل بیشتر به فرزندآوری و کسانی که زودتر از سن ایدئال خود ازدواج کرده بودند دارای گرایش کمتر به فرزندآوری بودند.

نتایج بیشتر نشان‌دهنده این نکته بود که تمایل به داشتن فرزند پسر تأثیر بیشتری بر گرایش به فرزندآوری نسبت به کودک دختر می‌باشد. این نتیجه تمایل پسرزایی در تقابل با دخترزایی در جامعه ایرانی را توجیه نمود. این نتیجه در مطالعات پیشین نیز نشان داده شده است [۱۹ و ۱۸].

همچنین نتایج این مطالعه نشان‌دهنده عدم ارتباط بین سن، سابقه کار، رتبه تولد فرد در خانواده، سن ازدواج فرد، اختلاف سنی با همسر با گرایش به فرزندآوری بوده است. بنابراین با توجه به نتایج این مطالعه راهکارهای زیر را می‌توان برای افزایش فرزندآوری در کارکنان نیروی انتظامی تهران بزرگ توصیه نمود.

۱-تبدیل وضعیت نیروهای قراردادی و پیمانی به رسمی در صورت تمایل نیرو

۲-بررسی موانع و انجام مطالعات در خصوص موانع کاری عدم فرزندآوری در کارکنان دارای شغل با ماهیت صف

۳-ارائه کارگاه های آموزشی با هدف افزایش آگاهی و نگرش کارکنان و تغییر گرایش ذهنی کارکنان به افزایش فرزندآوری و تغییر ذهنی تعداد فرزند ایدئال

در پایان می‌توان به عدم همکاری در پاسخ دهی برخی پرسش‌شوندگان، عدم یا وجود اندک مطالعات مشابه در زمینه فرزندآوری، اجرای مطالعه تنها در شهر تهران نه در ایران و عدم دسترسی به پرونده پزشکی بدو استخدام کارکنان را به عنوان محدودیت‌های این مطالعه اشاره نمود.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله نویسندگان این مقاله تشکر و قدردانی خود را از مرکز تحقیقات کاربردی معاونت بهداد ناجا که حمایت مالی این پروژه را به عهده داشته اعلام نموده، همچنین از ریاست و کارکنان دلسوز این سازمان که در امر انجام این مطالعه با ما همکاری داشته کمال تشکر و قدردانی را می‌نماییم.

منابع

1. Rizvi SM, Foundation VIE. Marriage & Morals in Islam: Vancouver Islamic Educational Foundation; 1990.
2. Baber KM, Monaghan P. College women's career and motherhood expectations: New options, old dilemmas. Sex Roles. 1988;19(3-4):189-203.
3. Amatea ES, Cross EG, Clark JE, Bobby CL. Assessing the work and family role expectations of career-oriented men and women: The life role salience scales. Journal of Marriage and the Family. 1986:831-8.
4. Tremayne S. Modernity and early marriage in Iran: A view from within. Journal of Middle East Women's Studies. 2006;2(1):65-94.
5. Kalantari S, Beyg Mohammdi H, Zareh shahabadi A. [A study on demographic factors affecting fertility in Yazd (Persian)]. Pazhuhish Zanan. 2005;3 (2):137-56.
6. Somers MD. A comparison ofvoluntarily childfree adults and parents. Journal of Marriage and the Family. 1993:643-50.
7. Teachman JD, Heckert DA. The declining significance of first-birth timing. Demography. 1985;22 (2):185-98.
8. Hosseini-Chavoshi M, McDonald P, Abbasi-Shavazi MJ. The Iranian fertility decline, 1981-1999: An application of the synthetic parity progression ratio method. Population (english edition). 2006;61(5):701-18.
9. Martinez□Schallmoser L, MacMullen NJ, Telleen S. Social support in Mexican American childbearing women. Journal of Obstetric, Gynecologic, & Neonatal Nursing. 2005;34(6):755-60.
10. Hosseini H, Bagi B. [Socioeconomic, Cultural and Demographic Determinants of Childbearing Desires

among Married Women Attending Health Centers in Hamedan (2012)(Persian)]. Monthly Journal of Kermanshah University of Medical Sciences. 2014;18 (1):35-43.
11. Goldsmith KA, Kasehagen LJ, Rosenberg KD, Sandoval AP, Lapidus JA. Unintended childbearing and knowledge of emergency contraception in a population-based survey of postpartum women. Maternal and child health journal. 2008;12(3):332-41.
12. Tough S, Tofflemire K, Benzies K, Fraser-Lee N, Newburn-Cook C. Factors influencing childbearing decisions and knowledge of perinatal risks among Canadian men and women. Maternal andchild health journal. 2007;11(2):189-98.
13. Katz PP. Childbearing decisions and family size among women with rheumatoid arthritis. Arthritis and rheumatism. 2006;55(2):217-23.
14. Mohammadi MR, Mohammad K, Farahani FK, Alikhani S, Zare M, Tehrani FR, etal. Reproductive knowledge, attitudes and behavior among adolescent males in Tehran, Iran. International family planning perspectives. 2006;32(1):35-44.
15. Adams AE, Bybee D, Tolman RM, Sullivan CM, Kennedy AC. Does job stability mediate the relationship between intimate partner violence and mental health among low-income women? The American journal of orthopsychiatry. 2013;83 (4):600-8.
16. Farrokh-Eslamlou R, Vahabzadeh Z, Moeini SR, Moghaddam Tabrizi F. PRE-MARRIAGE COUPLES` FERTILITY ATTITUDE FOLLOWING RECENT CHILDBEARING PERSUASIVE POLICIES IN IRAN Journal of Nursing and Midwifery Faculty of Of Urmia medical university. 2014;11 (10):836-46.
17. Kalantari S, Abaszadeh M, Amin-Mozafari F, Rakei-Bonab N. Socialogic evaluation of affinity to child bearing and some related factors: Married adolescents of Tabriz district case study. Appl soc. 2010;37(1):83-104.
18. Winkvist A, Akhtar HZ. God should give daughters to rich families only: attitudes towards childbearing among low-income women in Punjab, Pakistan. Social science & medicine (1982). 2000;51(1):73-81.
19. Zick CD, Xiang N. Assessing the correlates of desired family size in Shaanxi, China. Social biology. 1994;41(3-4):150-67.